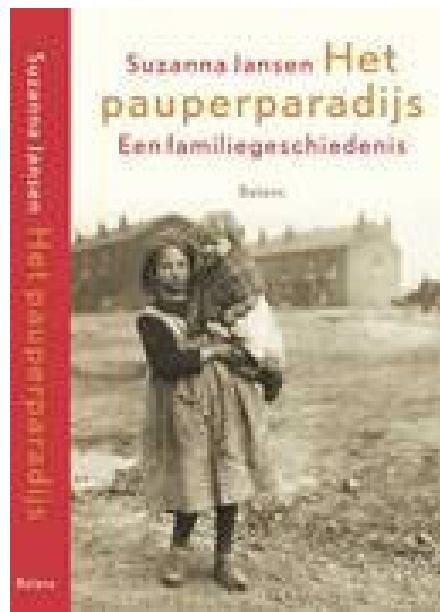




Het pauperparadijs

Suzanna Jansen

[Download now](#)

[Read Online](#) ➔

Het pauperparadijs

Suzanna Jansen

Het pauperparadijs Suzanna Jansen

Amsterdam-Noord tijdens de crisisjaren: Roza Dingemans, moeder van een door schulden en alcoholisme getroffen gezin, probeert koste wat het kost haar waardigheid te bewaren. Ze ontleent trots aan een gerucht over een voorname afkomst en een misgelopen erfenis. Maar is dat werkelijkheid of mythe?

Het pauperparadijs Details

Date : Published August 2008 by Balans (first published 2008)

ISBN : 9789050188210

Author : Suzanna Jansen

Format : Paperback 255 pages

Genre : Nonfiction, History, European Literature, Dutch Literature

 [Download Het pauperparadijs ...pdf](#)

 [Read Online Het pauperparadijs ...pdf](#)

Download and Read Free Online Het pauperparadijs Suzanna Jansen

From Reader Review Het pauperparadijs for online ebook

Annabel says

Een boeiend boek over de armenkolonie in Veenhuizen. Ik had nog nooit over armenkolonies gehoord, dus het was erg interessant om te lezen.

Lykke says

Very interesting read about the history of 'paupers' (poor people) in the Netherlands for the last 150 years. The author researched her own family history thoroughly and made it into a very nice read. She weaves history facts together with her family history. Impressively done and nice to read :)

Martijn Onderwater says

Dit boek vertelt het verhaal van de vijf generaties die Suzanna Jansen voorgingen. Gaandeweg ontstaat een beeld van de armoede dat het gewone volk door de eeuwen heen heeft ervaren, en het overheidsbeleid dat daar iets aan poogde te doen. Het mooie aan dit boek is dat deze sociale onderwerpen verteld worden aan de hand van de geschiedenis van de familie van de schrijfster, waardoor het een sterk persoonlijk tintje heeft. Vandaar dat het op bepaalde momenten een aangrijpend verhaal wordt.

Hetgene dat me nog het meest is bijgebleven is de opmerking van de schrijfster over wat uiteindelijk een groot deel van de armoede heeft opgelost: WWII. De Duitsers stuurden simpelweg iedereen naar de fabrieken of het front om te werken. Het beetje geld dat daardoor naar Nederland kwam en de vele doden roeide een groot deel van de armoede uit. Bizar.

Uiteindelijk kan ik iedereen van harte aanraden om dit boek te lezen!

/Martijn

Ennie says

De 4 sterren zijn voor het inzicht dat dit boek geeft, in een stukje geschiedenis dat door dit boek voor je gaat leven. Het leest zeker niet als een roman, wat ik toch eigenlijk een beetje verwachtte. In dat opzicht viel het tegen. Maar ik denk ook niet dat deze familiegeschiedenis op die manier geschreven had kunnen worden. Ik las het tegelijkertijd met andere boeken. En zo bleef het interessant. Ik had het niet willen missen.

Josephine says

Eerst leek dit boek me ergens niet zo interessant, omdat de schrijfster vertelt over haar eigen voorouders, en ik heb natuurlijk niks met die mensen. Maar de schrijfstijl is erg fijn en de spanning is goed opgebouwd, waardoor het boek leest als een roman.

Ik ben best wel geïnteresseerd in geschiedenis (ik studeer het), en dit boek geeft een kijk op hoe een groot deel van de bevolking leefde, terwijl dit juist vaak niet de mensen zijn die individuele sporen na hebben gelaten. De schrijfster geeft hen een stem, en dat is erg interessant, vooral omdat ze dit doet zonder minder fraaie feiten (zoals het alcoholprobleem van haar grootvader en overgrootvader) te verdoezelen.

Maar afgezien van het feit dat het interessant is om te lezen hoe men in de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw met armen omging, geeft dit boek ook stof tot nadenken. Ook vandaag de dag nog hoor je het vaak... "mensen die arm zijn hebben het aan zichzelf te danken", "armen kunnen niet met geld omgaan", "ik heb geen zin om belastinggeld te betalen voor mensen die er zelf een potje van maken", etc. Ergens is dat idee dat armen per definitie werkschuw tuig zijn die de les gelezen moeten worden er nog altijd.

Persoonlijk vond ik dit boek dus echt een aanrader, niet alleen vanwege de historische feiten, maar ook omdat er een probleem aangekaart wordt dat (in mindere maten misschien) ook zeker van deze tijd is.

Iris van den Brand says

Eigenlijk 3,5 ster. Ik prijs Jansen om de verpakking van haar eigen familieverhaal en de geschiedenis van Veenhuizen (en armoede in Nederland). Echter dat maakte het soms ook wat minder lekker leesbaar. Maar dat is logisch. Toch; goed en toegankelijk verhaal met een fijn onderzoek!

Dorien says

Een voor mij onbekend stuk Nederlandse geschiedenis. Vlot geschreven.

Karen Snapper says

Wat ik vooral leuk vond aan het boek was de geschiedenis. Oké heel logisch met zo'n boek. Maar daarmee bedoel ik onder andere dat ik de geschiedenis van Veenhuizen interessant vond om te lezen. Een aantal jaar geleden ben ik in het gevangenis museum geweest en toen heb ik met veel plezier naar de rondleiding geluisterd. Deze werd gegeven door een oudere dame die als kind is opgegroeid in Veenhuizen. Haar vader was daar personeel. Eerst in het boek vond ik dat Suzanna het hele verhaal over Veenhuizen aandikte en heel erg maakte. Hoe de oudere dame het vertelde, vond ik Veenhuizen veel beter overkomen. Het heeft me wel aan het denken gezet hoe twee verschillende vrouwen je een beeld kunnen geven over Veenhuizen.. Ook vond ik het interessant om te ontdekken hoe plaatsen als Willemsoord en Frederiksoord zijn ontstaan. En als derde het ontstaan van de verschillende wijken in Amsterdam. Ik zat onlangs een drankje te drinken in de Pijp en had het met een vrienden over op kamers gaan in Amsterdam. Hoe bizar is het dat de Pijp nu zo'n gewilde plek is en waar huur zo hoog ligt terwijl in de tijd van dit boek het arbeiderswijk was waarin de huizen eigenlijk krotten waren die nodig aan een opknapbeurt toe waren? Kort samengevat vond ik het dus voornamelijk interessant om de geschiedenis te lezen van plekken waar je nu dagelijks doorheen loopt en als je er nu doorheen loopt je denkt aan die geschiedenis. De geschiedenis van haar opa en oma vond ik minder

interessant (het tweede deel). En het zat er toch wel een beetje in dat de mensen die eigenlijk onrecht aan haar familie hadden gedaan, slechter werden gemaakt terwijl als iemand uit haar familie iets slechts had gedaan dat goed werd gepraat. Ik ben nu wel erg benieuwd naar de theatervoorstelling! En het boek zou ik ook zeker aanraden.

Marjet says

Het knappe van dit boek en de reden waarom je er meteen ingetrokken wordt is het persoonlijke verhaal van de schrijfster en haar zoektocht naar haar voorouders. Je kijkt bij wijze van spreke over haar schouder mee in de archieven en met haar ogen wandel je door het Drentse land op weg naar Veenhuizen. Het besef van haar achtergrond is een hard gelach. Al haar voorouders leefden in diepe armoede in Veenhuizen en later in Amsterdam, haar grootvader en overgrootvader waren notoire dronkaards, die hun grote gezinnen mee de diepte introkken, pas na de tweede oorlog kwam daar na drie generaties verandering in. Naast dat persoonlijke verhaal geeft Suzanna Jansen een uitermate interessant verslag van de geschiedenis van een inrichting als Veenhuizen en twee eeuwen armoede bewustzijn in Nederland. Ze heeft veel en nauwgezet onderzoek gedaan en ze doet een boekje open over een tijd waar niet veel mensen trots op zijn, ongetwijfeld zijn er veel mensen die dergelijke verhalen van hun grootouders herkennen. Een belangrijk boek.

Vera says

De geschiedenis van de Maatschappij van Weldadigheid was mij onbekend. Ik ken Veenhuizen, en de keurig opgerijde staande huisjes met hun stichtelijke spreuken (BITTER en ZOET, LEERING door VOORBEELD, FLINK en VLUG) op de gevels doen vreemd aan in de verder zo landelijke omgeving. Wat dat betreft biedt dit boek zeer veel inzicht over Veenhuizen, de auteur heeft tweehonderd jaar armoedebestrijding in Nederland zeer goed gestudeerd, wat ook blijkt uit de uitgebreide literatuurlijst.

Toch kan ik dit boek om verschillende redenen maar twee sterren geven.

Ten eerste vanwege het genre. Dit boek bevindt zich in een grijs vlak tussen fictie en non-fictie; het is geen van beiden helemaal. De familiegeschiedenis baseert op feiten, maar de auteur maakt ook veel aannames, die ze vervolgens eenvoudigweg voor waar stelt. Een voorbeeld: *"Ik vermoedde dat de kiem van deze mythe door Cato zelf was gelegd, bij haar vertrek uit de kolonie. Op 22 augustus 1861 stapte ze als weduwe met zes kinderen op de trekschuit naar Amsterdam. Ze moet zich hebben gerealiseerd dat de weg terug was afgesloten. Terwijl ze wegvoeren uit Drenthe had ze, dat kon haast niet anders, haar kinderen op het hard gedrukt Veenhuizen nooit meer te noemen"*.

Dit zijn veel vermoedens, en dat staat er ook. Tot zover vind ik dat in orde. Maar acht pagina's later schrijft de auteur over de zoon van Cato:

"In een aantekenboekje van de liefdadigheidsinstelling waar hij voor wat stuivers matten mocht vlechten, las ik dat hij als geboorteplaats 'Amsterdam' had opgegeven. Kennelijk was hij de waarschuwing van zijn moeder, om zijn Veenhuizen-achtergrond te verzwijgen, nooit vergeten."

Hier gaat de auteur er dus vanuit dat haar vermoeden klopt, terwijl ze daar geen enkel bewijs voor heeft. Misschien was Toon door omstandigheden wel echt in Amsterdam geboren?

Dit soort gevallen maken het boek voor mij ongeloofwaardig.

Ten tweede heb ik een taalkundig probleem. Er is absoluut geen lijn te ontdekken in wanneer Suzanna

Jansen over haar zoektocht in de verleden of tegenwoordige tijd bericht; soms schrijft ze "ik *ging* naar de plek waar .. en zag dit en dat en *dacht* daarbij zus en zo", een stuk verderop staat "bij het kijken door de archieven *stuit* ik op dit en dit en *beseft* dan zus en zo".

Mijn derde probleem met het boek mag knieserig zijn, maar dat ligt in de woordkeus. De titel klinkt door de rijm natuurlijk mooi, maar in het boek zelf wordt ook het woord "pauper" veelvuldig gebruikt. Voor mij heeft dat woord een hele nare, negatieve bijmaak. Waarom niet gewoon "armen" - dat is in mijn beleving veel neutraler. Het kan niet zo zijn dat Suzanna Jansen dit woord gebruikt omdat de arme mensen in die tijd nou eenmaal zo genoemd werden, want volgens het Etymologiewoordenboek is dat woord pas sinds 1898 in gebruik. Verder zegt ze ook "arme sloebers", daar heb ik al net zo'n probleem mee.

Jammer. Ik denk dat een hoop al opgelost zou zijn geweest als Suzanna Jansen een keuze had gemaakt: óf een door feiten onderbouwd boek over de geschiedenis van armoedebestrijding/Veenhuizen, óf een bericht uitsluitend over haar onderzoek naar haar voorouders, óf een roman die op waarheid is gebaseerd.

Caroline says

Het boek begint met een citaat uit "Sneeuw" van Orhan Pamuk: "We zijn niet dom, alleen maar arm. Dat is altijd door elkaar gehaald." De familiegeschiedenis van Suzanna Jansen in de 19e en 20e eeuw laat zich hierdoor inderdaad goed omschrijven. Generatie na generatie die in het Drentse Veenhuizen terecht is gekomen, ooit begonnen als idealistisch initiatief om de onderklasse uit de armoede te halen maar verworden tot een strafkamp waarvan ik niet wist dat ze in Nederland bestaan hadden. De schrijfstijl van Jansen is persoonlijk en feitelijk tegelijk. Zonder de geschiedenis te romantisieren beschrijft ze het leven van haar voorouders aan de hand van archiefstukken en verhalen. Ze vult gaten in door middel van eigen observatie en interpretatie, maar blijft dicht bij de geschiedenis. Het Pauperparadijs leest desalniettemin als een roman en brengt een belangrijk stuk Nederlandse geschiedenis in kaart.

Henriette says

Ik had wat moeite met de vorm waarin dit boek is geschreven; vond het teveel een opsomming van feiten en vermeende feiten. Het zou een heel wat prettiger leeservaring zijn geweest als de auteur hiervoor de romanvorm had gekozen nu er toch veel aannames zijn. Ook vond ik het verwarrend dat de stem van de auteur regelmatig onverwacht tussen de historische feiten doorkwam op een niet consistente manier. Niettemin een bijzonder knap staaltje werk om zoveel over de geschiedenis van Veenhuizen naar boven te krijgen, dus daarom een belangrijk boek.

Ingrid Verschelling says

“Het pauperparadijs” - Suzanna Jansen vertelt een schrijnend verhaal over ruim twee eeuwen armoede in Nederland aan de hand van de geschiedenis van haar voorouders, tot vijf generaties terug. Het boek is zowel een familiegeschiedenis als een journalistiek verslag van hoe Nederland tussen 1800-1960 met armoede om ging.

De familiegeschiedenis van Suzanna Jansen begint in 1785 bij de geboorte van Tobias Braxhoofden en gaat door tot het heden, het leven van de schrijfster zelf. Als een rode draad door de geschiedenis van dit familieverhaal is de oprichting en het bestaan van de bedelaarskolonie in het Drentse Veenhuizen, het 'pauperparadijs' waar sinds 1818 arme stedelingen werden 'heropgevoed', deels min of meer vrijwillig, met militaire tucht en landarbeid. De bedelaarskoloniën waren de 'oplossing' van de verlichte legerofficier en politicus Johannes van den Bosch voor het nijpende armoedeprobleem in het ontwrichte Nederland van na Napoleon.

Tussen 1840 en 1858 verbleef bijna 2 procent van de toenmalige bevolking in drie 'vrije-' en twee 'dwangkoloniën' in het barre Drenthe. Onder hen drie generaties voorouders van Suzanna Jansen.

Suzanna Jansen: "Van den Bosch' gedachtegang was op zichzelf loffelijk: de omstandigheden waren verkeerd en daar moest je dus iets aan veranderen. Maar de uitvoering liet te wensen over."

De schrijfster stuitte op haar verhaal als ze bij het opruimen van de zolder een bidprentje vindt, waarop stond dat haar overgrootmoeder Helena Gijben in 1856 was geboren in Norg, 'bij Assen'. Over haar ging het verhaal, dat Helena het ongeluk had verliefd te worden op een katholiek terwijl ze zelf protestant was. Ze nam zijn geloof aan werd toen door haar familie verstoten en ontferd. Dit 'romantische' verhaal doet Suzanna besluiten uit te zoeken uit welke familie haar overgrootmoeder dan verstoten is. Zij vraagt de geboorteakte van Helena Gijben op bij het bevolkingsregister en ziet tot haar stomme verbazing niet Norg als geboorteplaats maar Veenhuizen, het Derde Gesticht. Geen sprake van verstoting of ontferft worden, ... de ouders van Helena waren straatarm geweest. Norg, bij Assen, bleek een rookgordijn. Had Helena het 'romantische' verhaal uit schaamte verzonnen? Suzanna Jansen ging op onderzoek uit, speurt in de archieven en kwam terecht bij de reeds genoemde Tobias Braxhoofden, die zich op 17-jarige leeftijd meldde voor het leger van Napoleon om daarmee Europa in te trekken. Als gelouterd soldaat heeft hij zich ook in het na-Napoleontische tijdperk in de Nederlanden nog een zekere positie verworven. Toch is het misgegaan en heeft hij zich vrijwillig, met zijn gezin, onder laten brengen in het toen nieuwe experiment in Veenhuizen dat door Johannes van den Bosch is opgestart. Suzanna Jansen vindt uiteindelijk de reden van de verhuizing van Tobias en Christina van Delft naar Veenhuizen.

Al lezend komt een verdwenen Nederland dichtbij, een rigide standenmaatschappij waarin dubbeltjes nóóit kwartjes werden. Pijnlijke episoden gaat Jansen niet uit de weg, al zegt ze erbij hoeveel moeite het haar kost. Het laat een kant van onze vaderlandse geschiedenis zien die niet past in de helden- en regentenverhalen, gouden eeuwen, nagelaten paleizen, het laat een andere cultuur zien dan die we in musea aantreffen.

Het gaat over levens getekend door een lange rij hongerige, vroeg stervende kinderen, en door gebrek. Uit de Amsterdamse archieven diepte Jansen rapporten op uit 1898 over haar overgrootmoeder, die met vijf kleine kinderen, de jongste, Harm, nog geen twee, in acute nood achterbleef nadat haar man was vertrokken. Na inspectie door het Burgerlijk Armenbestuur, waaruit blijkt dat Helena geen klaploopster is, krijgt ze vier gulden, genoeg om het een paar weken uit te zingen. 'Na 7 december moest de situatie opnieuw worden bezien. Maar dat bleek niet nodig. Op 8 december ging Harm dood. Toen hoefde er niemand meer thuis te blijven om op hem te passen.'

Jansen windt zich op als ze over de vernederingen, het onrecht en de radeloosheid schrijft die met armoede gepaard gaan.

Het huis van Suzanna Jansen (1964) staat in de Jordaan, op een steenworp afstand van de plek waar haar overgrootmoeder en grootmoeder hebben gewoond. De Jordaan is nu een chique buurt – designwinkels, traiteurs, geslaagde, welvarende mensen. In Het Pauperparadijs, valt te lezen hoe de Jordaan er nog maar een

paar generaties geleden uitzag. Verkrot, vol kelderwoningen die hele gezinnen herbergden ‘met hun voeten in het regenwater en hun hoofd gebogen om niet tegen de balken te stoten’.

Armoede werd gezien als een persoonlijke eigenschap, niet als de consequentie van sociale omstandigheden, alsof armen een apart ‘ras’ waren dat niet wilde deugen. Armen werden minderwaardig bevonden.

Het is ook het verhaal van het langzame opkomen van de verzorgingsstaat, en de gedachte dat de samenleving zieken, werklozen en bejaarden niet aan hun lot over mocht laten. Met Suzanna Jansen werd de armoedeketen eindelijk definitief doorbroken.

Niet alleen armoede, ook de schaamte ervoor blijkt van generatie op generatie te worden doorgegeven. „Schaamte versterkt mede de hardnekkigheid van armoede. Armoede kruipt zo als het ware onder je huid.”

Haar dochter weet niet wat armoede is, zegt Suzanna Jansen in een interview, en zelf weet ze het ook nauwelijks. Dat komt doordat haar grootmoeder het lef had haar moeder naar de mulo te sturen en doordat in de jaren na de oorlog de sociale mobiliteit toenam; het werd mogelijk van een dubbeltje een kwartje te worden. Maar armoede wis je zo snel niet uit: „Ik heb me lang uitgebreid verontschuldigd als het ging over de aankoop van dit huis. Het voelde alsof ik me moest verantwoorden, omdat ik ben opgevoed met het idee dat sommige dingen, zoals huizen kopen, alleen voor rijken waren en niet voor ons.”

Suzanna Jansen: “De kloof tussen arm en rijk is nog altijd heel diep; afkomst blijft belangrijk. Mijn oudere zussen kregen ondanks hun hoge cijfers het schooladvies ‘mavo’. Pas bij mij, hun jongste kind, hebben mijn ouders het schooladvies genegeerd, ik mocht naar het vwo. Vorig jaar las ik nog over een Turkse jongen met een foutloze Citotoets. En wat denk je dat zijn leraar zegt in dat krantenartikel? ‘Het gymnasium is te hoog gegrepen.’”

En heel kort, aan het eind van haar boek, waarschuwt Jansen ons dat het vervolgverhaal van het heropvoedingskamp Veenhuizen misschien al is ingezet. “Gespieerde taal voert opnieuw de boventoon: wie niet kan meekomen in de maatschappij heeft het aan zichzelf te danken. Zelfs het woord ‘onderklasse’ is terug van weggeweest. Alleen heten de buurten die voor berucht doorgaan tegenwoordig Amsterdam Slotervaart of Rotterdam Katendrecht: het stigma van de onderklasse keert terug in de achternamen met een Marokkaanse of Turkse klank”.

Suzanna Jansen is journaliste geworden en schreef dit boek, dat ze een motto meegaf van Orhan Pamuk, “We zijn niet dom, alleen maar arm. Dat is altijd door elkaar gehaald”.

De duidelijke schrijfstijl en goede verbindingen tussen de verschillende hoofdstukken maken het een zeer lezenswaardig boek. De schrijfster weet boeiend te vertellen over het heropvoedingskamp in Veenhuizen, het ontstaan van Floradorp in Amsterdam Noord enz. aan de hand van haar eigen voorouders. Als geïnteresseerde in stamboomonderzoek, met name de lotsverbondenheid tussen de verschillende generaties, is dit een indrukwekkend boek. Ook mijn historische belangstelling wordt in ruime mate met dit boek bevredigd. Een echte aanrader dus! Aan te raden is ook de site van Suzanna Jansen te bekijken. Daar is enorm veel achtergrondinformatie te vinden.

tags: indrukwekkend, verrassend, deskundig

Arlette Sjerp says

Dit (luister)boek is bij toeval op mijn pad gekomen, doordat ik een dagje bij de opnames ervan aanwezig ben geweest. Maar wat een interessant verhaal blijkt het te zijn! Het gaat over een stuk Nederlandse geschiedenis waar ik nog nooit van gehoord had: pogingen van armoedebestrijding door middel van opsluiting en heropvoeding, o.a. door de oprichting van een 'kolonie' in Veenhuizen in Drenthe. Verschillende voorouders van de auteur blijken daar gewoond te hebben. Tot haar eigen verbazing, want er lag een groot taboe op en zoiets werd dus zoveel mogelijk verzwegen binnen de familie. Het is interessant, maar ook aangrijpend, om te zien wat voor invloed (het stigma van) armoede generatieslang kan hebben op een familie. Pas bij haar eigen moeder en haarzelf, ten tijde van de oprichting van de verzorgingsstaat, lukte het eindelijk om van een dubbeltje een kwartje te worden.

Het boek is goed geschreven, al vind ik wel dat de auteur af en toe wat ouderwetse worden gebruikt (dan doel ik uiteraard niet op citaten uit oude documenten, maar op de lopende tekst), en wordt prettig voorgelezen door Isolde Hallensleben. Het deed mij denken aan 'Sonny Boy' van Annejet van der Zijl, dat ook een waargebeurde familiegeschiedenis beschrijft (en dat ik toevalligerwijs ook als audioboek heb geluisterd). Het spreekt mij blijkbaar wel aan om over geschiedenis te leren via de levens van gewone mensen en de gevolgen die kleine of grote historische gebeurtenissen hebben voor hen en hun nazaten. Wie schetst overigens mijn verbazing toen ik afgelopen week bij de uitreiking van de Musical Awards zag dat er ook een musical van dit boek is gemaakt! Die komt dus zeker op mijn lijstje. :-)

Bea Zoer says

Een fascinerend boek.

BellaGBear says

Dit is een prachtig toegankelijk boek over de geschiedenis van de armen in Nederland, en met name over de armenkolonie in Veenhuizen. De tijdsspanne van het boek bedraagt ongeveer eind 18e eeuw tot de jaren veertig van de negentiende eeuw. Voordat Veenhuizen een gevangenisdorp werd, was het een plek waar landlopers en armen heen gestuurd werd om 'heropgevoed' te worden. Dit boek maakt heel erg duidelijk hoe er vroeger, en nu nog steeds, neergekeken wordt op armen, ook wel paupers genoemd. De analyse van Suzanna Jansen maakt duidelijk in welke omstandigheden paupers gedwongen werden te leven, wat weer belangrijk inzicht geeft in hun leven, en het waarom van hun omstandigheden.

Dit boek stelt een interessante vraag over het verschil tussen mogelijk goede bedoelingen en de praktijk. De armenkolonie is gesticht door Johannes van den Bosch, die het als zijn persoonlijke missie zag om de paupers van Nederland te helpen. Zelf ben ik geneigd te geloven dat hij goede bedoelingen had, maar dat betekent niet meteen dat het bestaan van de strafkolonie louter gedragen werd door mensen met goede bedoelingen. De historische bronnen die Jansen aandraagt over de politieke discussies over de kolonie wijzen op desinteresse van de politiek. Ze willen graag het probleem van landloperij en paupers oplossen, maar lijken net zo tevreden te zijn paupers op te sluiten ver weg van de beschaving in een onherbergzaam stuk van Drenthe, dan het probleem daadwerkelijk op te lossen. De algemene filosofie was toentertijd dat arme mensen het vooral aan zichzelf te danken hadden, en dat ze inherent eigenschappen hadden die het hun onmogelijk maakten om van de armoede te ontsnappen. Paupers die het niet voor elkaar kregen uit de armoede te komen na hun verblijf in de kolonie, hadden het waarschijnlijk ook aan zichzelf te wijten.

Al met al is dit boek een indrukwekkende prestatie, waar heel veel informatie gegeven wordt op een meeslepende manier. Dit is des te indrukwekkender omdat het boek relatief dun is (ongeveer 250 pagina's).

Dit is maar een deel van het review, lees het hele review op Bookworms United:
<https://bookwormsshallruletheworld.wo...>

Petra says

Na het lezen van de 'Vijf Vrouwen' van Aino Trosell valt deze familiegeschiedenis me toch tegen. Niet om wat de familie heeft meegemaakt, dat is natuurlijk een verschrikkelijk toevalligheid en geen leuk verhaal. Nee het gaat me om de schrijfstijl. Het boek van Trosell is geschreven voor haar eigen dochter, zodat zij meer weer over haar achtergrond. Haar schrijfstijl zorgde ervoor dat ik me haar dochter voelde en dat dit over mijn oma en andere familie ging. Het verhaal van Suzanna Jansen liet me niet binnen, ik voelde me een buitenstaander. Alsof ze dit boek voor zichzelf schreef, niet met de intentie het aan andere te laten lezen. Het heen en weer springen tussen het verloop van haar familiegeschiedenis en de Maatschappij van Weldadigheid in Veenhuizen, maken het verhaal voor mij minder leesbaar. Ik raakte kwijt waar het over ging en kreeg voor mijn gevoel minder informatie binnen door deze manier van schrijven. Misschien dat het afwisselen van het schrijven vanuit de ik vorm en de hij/zij vorm hier ook een bijdrage in had.

Het verhaal daarentegen is bijzonder interessant. Ik heb wel geweten dat er een gevangenis museum zit in Veenhuizen en dus ook gevangenen, maar de oorsprong heb ik desondanks een bezoek aan het museum niet opgeslagen. Het is belangrijke Nederlandse geschiedenis die niet vergeten moet worden en het is goed dat het boek daar een bijdrage aan levert. Ook is de verandering van de maatschappij bijzonder interessant. Van buitensluitend met standen tot een verzorgende maatschappij die langzaamaan ook weer aan het veranderen is.

Het boek heeft me wel nieuwsgierig gemaakt naar de geschiedenis van Veenhuizen. Ik ga geloof ik nog maar eens naar het museum om daar meer te leren.

Jan-Joost Bouwman says

easy to read, interesting exploration of how poor people were treated in the Netherlands by the gentry, tracing the history of 5 generations of the authors family. however, her choice which relatives she tells about seems arbitrary. she seems to be tracing her maternal line, but talks more about some of the men. also the connection between Veenhuizen and the new suburbs of Amsterdam built for the poor is shaky. i don't buy the 'my family was poor for 5 generations because of the system, we never had a chance'. most people were poor in the 20s and 30s, so was half of my family and it didn't affect us. also, some of the people she mentions in a footnote or not at all seem to have broken the chain of poverty. still, it is interesting to read about the history of Veenhuizen, which was set up as a colony to reeducate vagabonds into hardworking farmers. and failed gloriously at the expense of thousands of poor.

Lyda Van Den Bos says

Interessant boek, leest als een documentaire.

Renate says

Een boek dat vlot leest en een aardig historisch beeld schetst van generaties die tussen 1800 en nu opgroeiden. Hierbij reserveert Jansen veel ruimte voor de geschiedenis van Veenhuizen. Ik voelde me aangenaam beziggehouden tijdens het lezen, maar toch viel het boek me tegen.

De wat babbelende toon van de schrijver, die zichzelf tot hoofdpersoon maakt, hinderde me soms. Dan staat er ergens, net zoals bij haar thuis, een fiets met een kinderzitje tegen de gevel... Dus??? Het had mij meer geraakt als de schrijfster de keuze gemaakt om de vragen die haar familieonderzoek opwerpt, met een eigen invulling van de lege plekken te beantwoorden. Met die vrijheid, die wellicht voor een journalist een lastige horde is, wordt het "factie" ipv een relaas van haar eigen zoektocht, maar in potentie een mooier verhaal, denk ik.
